AREVELK
Siyasi, İktisadi ve edebi yevmi gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur Sokak
No. 10

ԿԱՆՈՆԱԳՐԱԳԱՓՐՈՒԹԻՒՆ

	ՀԵՌԱՁԱՅՆ	ՏԱՐԵԿԱՆ
ՏՈՒՐՔԻՈՅ	700 ՂՐՇ.	1400 ՂՐՇ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	110 ՖՐ.	200 ՖՐ.
ԱՄԵՐԻԿԱ	9 ՏՈԼԱՐ	15 ՏՈԼԱՐ

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 ◆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ—ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ ◆ Telefon 40852

Գիւղը վաղուց թիւ 10
Ղալաթիա Թիւնէլի կիր

AREVELK
Quotidien Arménien Politique
Economique et Littéraire
Galata, B. P. 1203
ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՀԱՄԱՏԵԱՆ

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀ. ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎՄԸ

ԿԸ ԳՈՒՄԱՐՈՒԻ ՄԱՑԻՍԻՆ ՔՆՆԵԼՈՒ ՀԻԹԼԷՐԻ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԸ

ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՄԻԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԹԷ ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԲՌՆԱԲԱՐԱԾ Է ԼՕՔԱՌՆՈՅԻ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ

Երէկ տրատարակած էինք հեռագիր մը որ կը հաղորդէր, թէ համաձայնութիւն գոյացած է Լօքարնոյի դաշնագիրներուն միջեւ և այդ համաձայնութիւնը պիտի ենթարկուի անգլիական գահլիճի հաւանութեան։

Անգլ. գահլիճը ընդունեց գոյացած համաձայնութիւնը, բայց պահանջեց որ կարգ մը փոփոխութիւններ կատարուին անոր մէջ։ Ասոր վրայ, Լօքառնոյի դաշնագիրները նոր ժողով մը եւս գումարեցին Ֆորէյն Օֆիսի մէջ և առաջարկուած փոփոխութիւնները նկատի առնելով, պատրաստեցին վերջնական համաձայնութիւնը, ներկայացնելու համար զայն Ազգաժողովի Խորհուրդին։

Ժամը 15.15ին Ֆլանէն ժողովէն դուրս ելած ատեն յայտարարեց լրագրողներուն.

— Այժմ, այլեւս կատարեալ համաձայնութիւն գոյացած է Լօքառնոյի դաշնագիրներուն միջեւ։ Հիմա, այլեւս օրէնսդիրներուն կը մնայ պատրաստել այն պատճէնը որ պիտի յանձնուի շահագրգռուող կառավարութեանց և յետոյ Ազգաժողովի Խորհուրդին։

ՓԱՐԻԶ 19.— Ֆլանէն ժամը 19.15ին օդանաւով Պուրժէ հասաւ։ Էտէն խոստացած է Ֆլանէնի անմիջապէս հաղորդել անոր անգլ. գահլիճին որոշումը, պատրաստուած վերջնական համաձայնութեան մասին։

ԱՆԳԼ. ԴԱՀԼԻՃԸ ՎԱՒԵՐԱՑՈՒՑ

ԼՈՆՏՈՆ 20.— Դահլիճը երկրորդ անգամ ըլլալով ժամը 22ին նիստ գումարեց, քննելու համար Լօքառնոյի դաշնագիրներուն համաձայնութիւնը։

Պալտուին կամ Էտէն երեսփ. ժողովին մէջ յայտարարութիւններ պիտի ընեն Լօքառնոյի դաշնագիրներուն համաձայնութեան մասին, զոր գահլիճը վաւերացուցած է արդէն։

Յայտարարութիւններուն պիտի կցուի Սպիտակ Գրքոյկ մը, որ պիտի բովանդակէ առաջարկներու ամբողջութիւնը։

ՖՐԱՆՍ. ԴԱՀԼԻՃՆ ԱԼ ՎԱՒԵՐԱՑՈՒՑ

ՓԱՐԻԶ 20.— «Հավաս» կը յայտնէ թէ Ֆրանս. կառավարութիւնը եւս վաւերացուցած է Լօքառնոյի դաշնագիրներուն համաձայնութիւնը։ Նոյն համաձայնութեան անգլ. գահլիճին կողմէ եւս վաւերացուած ըլլալու լուրը չառ ուշ ատեն Փարիզ հասած ըլլալով, Ֆրանս. գահլիճը տեղեկութիւն չունէր այդ մասին։ Նախարարները իրենց մեկնումէն վերջ միայն վերահասու եղան անգլ. վաւերացումին և խիստ գոհ մընացին։

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐԻՆ ՊԱՏՃԷՆԸ ՌԻՊԷՆԹՐՈՓԻ ՅԱՆՁՆՈՒԵՑԱՒ

ԼՈՆՏՈՆ 20.— Համաձայնագրին պաշտօնական մէկ օրինակը երէկ իրիկուն յանձնուեցաւ գերման պատուիրակութեան անդամներուն։

Լոնտոնի մէջ չկարծուիր որ Դերմանիա այս իրիկուընէ առաջ իր պատասխանը տայ համաձայնագրին մասին.

ԼՈՆՏՈՆ 20.— Անգլ. իրաւասու շրջանակները կը յայտարարեն, թէ դահլիճը վաւերացուցած ըլլալով Լօքառնոյի դաշնագիրներուն համաձայնութիւնը, եթէ Ֆրանսա և Պելճիքա եւս վաւերացնեն զայն, համաձայնագիրը պիտի գրուի Ազգաժողովի Խորհուրդին օրակարգին վրայ, շաբաթ կամ երկուշաբթի օր, Լոնտոնի կամ Ժընեւի մէջ։

Քաղաքական շրջանակները կը յայտարարեն թէ համաձայնագրին դրական հանգամանքը ուրիշ պիտի գիւրացնէ անոր ընդունելութիւնը Դերմանիոյ կողմէ և ան պիտի ապազինէ Հաենոսի մէկ մասը, յառաջիկայ բանակցութեանց ընթացքին։

Գերման պատուիրակութեան շրջանակները կը մերժեն ուեւէ կարծիք յայտնել համաձայնագրին մասին։ Այսուհանդերձ կը նախատեսուի, թէ Դերմանիա կորովի ընդդիմութիւն մը ցոյց պիտի տայ անոր հանդէպ։

ՖՐԱՆՍ. ԵՒ ԳԵՐՄԱՆ ԴԱՀԼԻՃՆԵՐՈՒՆ ԵՐԷԿԻ ՆԻՍՏԸ

ՓԱՐԻԶ 20.— Ֆլանէն երէկ ժամը 19.30—20 50 տեսակցութիւն մը ունեցաւ վարչապետ Սարոյի հետ։ Ան, ապա, Հանր. Նախագահ Լեպրէօնի կողմէ ընդունուեցաւ Էլիզէի պալատին մէջ, ուր գումարուեցաւ Նախարարաց խորհուրդ մը։

Ֆլանէն և Սարօ մերժեցին ուեւէ յայտարարութիւն ընել լրագրողներուն։ Կիսապաշտօն շրջանակներ կ'ըսեն թէ Ֆրանսա պիտի ընդունի վեւերը Լահէյի առեւանին յանձնել, պայմանաւ որ գերմանիա խոստանայ թէ պիտի գործադրէ անոր առած վճիռը։

ՓԱՐԻԶ 20.— Դահլիճի նիստէն վերջ զեկոյց մը հաղորդուեցաւ մամուլին, ուր կ'ըսուի թէ դահլիճը լսելով արտաքին նախարարին տեղեկագիրը, շնորհակալութիւն յայտնեց անոր և Փոլ Պոնքուրը, այն կոչերուն համար որով պաշտպանած էին Ֆրանսայի շահերն ու իրաւունքները։

ԳԵՐԼԻՆ 20.— Հավաս.— Կէօպէլզ որ Գրէօլաս գացած էր կարեւոր ճառ մը արտասանելու համար, այս գիշեր, յանկարծ Գերլին կանչուեցաւ, ներկայ գտնուելու համար Նախարարաց խորհուրդի նիստին։

ՄԻԶԱԶԳ. Ն ՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ

ԼՈՆՏՈՆ 20.— Լօքառնոյի դաշնագիր պատուիրակութեանց միջեւ գոյացած համաձայնութեամբ, հաւանաբար յառաջիկայ Մայիսին, Գրիւսէլի կամ Ժընեւի մէջ պիտի գումարուի խաղաղութեան մեծ միջազգային համաժողով մը, եթէ, ամէն պարագայի տակ Գերմանիա ընդունի այդ համաձայնութիւնը։

Մրագրուած խորհրդաժողովին պիտի մասնակցին ոչ թէ միայն Ազգաժողովին անդամ պետութիւնները, այլ նաեւ ուրիշներ որոնք փափաք կը յայտնեն, մանաւանդ Մ. Նահանգները և Ճափոն։

Այս խորհրդաժողովին յայտագիրը պիտի ըլլայ.

1. Ուսումնասիրել Հիթլէրի խաղաղութեան առաջարկները։

2. Լուծում մը գտնել կեղծ. Եւրոպայի կազմակերպութեան հարցին։

3. Պայմանագրութիւն մը կնքել սպառազինութեանց սահմանափակումին մասին։

4.— Լուծում ելմտական և տնտեսական հարցերու, համաշխարհային տնտես. խորհրդաժողովի մը հիման վրայ։ «Տըվիզներու կայուն ցուցակ, առեւտուրի ազատութիւն։ կարգադրութիւն հանրային և մասնաւոր վարկերու հարցին, գեղին պատրաստել աշխարհի բարօրութիւնը վերահաստատելու համար։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒՍ ՈՒԺ ԿՈՒՏԱՑ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐԻՆ

ԼՈՆՏՈՆ 20.— Հավաս թղթակիցը կը յայտնէ որ Իտալիա ճիշդ Ֆրանսայի, Անգլիոյ և Պելճիքայի նման, ընդունած է իր աջակցութիւնը ընծայել Լօքառնոյի դաշինքին, եթէ Դերմանիա մերժէ Լօքառնոյի դաշնագիրներուն առաջարկները։

ԼՈՆՏՈՆ 19.— Լօքառնոյի դաշնագիրները ժամը 14ին մասնաւոր նիստ մը գումարեցին Էտէնի աշխատութեան սենեակին մէջ։ Կը կարծուի թէ անոնք խորհրդակցութիւն կատարած են պատրաստելու նոր ծրագիր մը, որ պիտի բռնէ Լօքառնոյի դաշինքին տեղը։

Ֆրանս. շրջանակները կը յուսան թէ Ֆլանէն ի վիճակի պիտի ըլլայ այս երեկոյ իսկ ծրագիր մը յանձնել այս մասն, Ֆրանս. գահլիճի մը նիստին։

ԻՆՉՊԷՍ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԵՑԱՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ԼՈՆՏՈՆ, 19. Ազգաժողովի Խորհուրդը ժամը 15ին երկրորդ նիստ մը գումարեց, որ եղաւ խիստ կարճ, ոչ մէկ պատուիրակ պատասխանած ըլլալով Միպէնթրոփի ճառին։

Նախագահ Պրուս, խօսելով Աւստրալիոյ պատուիրակի հիր հանգամանքով, յայտարարեց թէ ուշագրութեամբ ուսումնասիրած է Ֆոն Ռիպէնթրոփիճառը, բայց չէ փոխած իր կարծիքը, որով կ'առաջարկէ ընդունիլ Ֆրանքպելժ բանաձեւը։

Յիշեալ բանաձեւը հետեւեալն է. —

«Ազգաժողովի Խորհուրդը, ընթացք տալով Մարտ 8 թուակիր Ֆրանսայի և Պելճիքայի դիմումին, կը հաստատէ որ գերման կառավարութիւնը խզում կատարած է Վերսայլի դաշնագրին 43րդ յօդուածին մէջ։ 1936 Մարտ 7ին հրամայելով զինուորական ուժերու մուտքը և դեւեղումը։ ապազինեալ գօտիին մէջ, պարագայ մը որ կը պատճառի Վերսայլի դաշնագրին 42րդ և անոր յաջորդող յօդուածներուն, ինչպէս նաեւ Լօքառնոյի դաշինքին, և պարտականութիւն կը դնէ ընդհ. քարտուղարին վրայ, Ազգաժողովի Խորհուրդին այս հաստատումը ներկայացնել Լօքառնոյի դաշնագրին պետութեանց, համաձայն նոյն դաշնագրին Դ. յօդուածին Բ. հատուածին։»

Այս բանաձեւին ընթերցումէն վերջ կատարուեցաւ քուէարկութիւն որ տուաւ հետեւեալ արդիւնքը. — 12 քուէ «այո՛» պատասխանեցին (Արժանթին, Տանըմարքա, Սպանիա, Լեհաստան, Փորթուգալ, Սովէթ Ռուսիա, Աւստրալիա, Անգլիա, Իտալիա, Պելճիքա Ֆրանսա)։

1 քուէ «ոչ» պատասխանեց (Գերմանիա).

1 քուէ «ձեռնպահ» (Շիլի, որ թէև կ'ընդունի Վերսայլի դաշնագրին բռնաբարումը, սակայն կը մերժէ Լօքառնոյինը)։ Էքուատոր բացակայ էր։

Ֆոն Ռիպէնթրոփ քուէարկութեան արդիւնքին մասին տեղեկութիւն ստանալէ անմիջապէս յետոյ բողոքեց յանուն իր կառավարութեան և յայտարարեց թէ. «Խորհուրդին որոշումը բնաւ չպիտի կրնայ գիմանալ Գերմանիոյ դատաստանին։»

ԼՈՆՏՈՆ, 20.— Ֆոն Ռիպէնթրոփ այս առաւօտ երկրորդ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Էտէնի հետ, արտաքին նախարարութեան մէջ։ Կը կարծուի թէ Էտէն անոր յանձնեց անգլուֆրանս կառավարութեանց կողմէ վաւերացուած ծայնագրին պատճէնը։

Պաշտօնապէս կը հերքուի թէ Ֆոն Ռիպէնթրոփ ոեւէ անպաստ յայտարարութիւն ըրած ըլլայ Էտէնի, խաղաղութեան ծրագրին մասին։

*** Թագաւորը ընդունեց Ֆոնքուրը, Ռիպէնթրոփը եւ Ազգաժողովի ընդհ. քարտուղար Ավընօլը։

*** Վան Զէլանտ Պրիւսէլ վերադարձաւ։

*** Ազգաժողովին Խորհուրդը հաւանաբար մինչեւ Հինգշաբթի Լոնտոնի մէջ դումարէ իր նիստերը, որովհետեւ կը կարծուի թէ գերման պատուիրակները իրենց կառավարութեան կարծիքը պիտի առնեն ներկայացուած առաջարկները ընդունելէ կամ մերժելէ առաջ։

ՀԱՊԷԹ ԿԱՅՍՐԸ ԱՆՁԱՄԲ ԿԸ ՎԱՐԷ

ԲՈՒՌՆ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ ՄԸ ԻՏԱԼԱՑԻՈՑ ԴԷՄ

Ցուսահատական պայքար Ասիանկի լիճին շուրջ

ՌՈՅԹԷՐԻ ԹՂԹԱԿԻՑԸ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱՑԻ ԲԺԻՇԿՆԵՐ ՎԻՐԱՒՈՐՈՒԱԾ

ԼՈՆՏՈՆ, 20.— Ցուսահատական կռիւներ կը մղուին Ամպա Ալագկիի և Ասիանկի լիճին միջև, համաձայն եթովպական աղբիւրներէ ստացուած է տեղեկութեանց։ Այդ լուրերը կը յայտնեն միևնոյն ատեն, թէ կայսեր հրամատարութեան տակ գտնուող ուժերը յաջողած են, գոնէ առժամապէս, կասեցնել իտալ. յարձակողականը այդ շրջանին մէջ։

Եթովպական շրջանակները կը յայտարարեն, թէ Իտալցիներու այն յարձակողականը որ պիտի սկսէր Օկաէսի ճակատին վրայ, տակաւին պատրաստութեան մէջ է։

Եթովպացիք հակառակ իրենց կրած ծանր կորուստներուն. բուռն կերպով կը դիմադրեն իտալ. յարձակողականին, պաշտպանելով Ասիանկի լիճը և իրենց դիրքերը։ Կայսրը անձամբ կը վարէ բոլոր այս զինուորական գործողութիւնները, առանց ամենադոյն չափով յոգնելու կամ վրդովուելու իտալ. օդանաւերու ռմբակոծութիւններէն, որոնք օր ըստ օրէ կը շատանան։

Երբ, յանկարծ լուր արուեցաւ թէ իտալ. երեք օդանաւեր Ամբա Ագայի ուղղութեամբ կը յառաջանան։ Բնակչութեան հրամայուեցաւ, իսկոյն ապաստանարաններուն մէջ պահուիլ։ Այսու հանդերձ յիշեալ օդանաւերը կէս ճամբէն ետ դարձած են։

Իտալ. ուրիշ եօթը օդանաւեր երէկ թռիչքներ կատարեցին Տակկապուրի և Օկանէի վրայ, բայց ռումբ չնետեցին։

Քօրամի վրայ կատարուած վերջին ռմբակոծութիւններէն կէկուն ընթացքին վիրաւորուած են՝ Ռոյթէրի Ամիս Ագայի թղթակիցը, անգլ. կարմիր Խաչէն Տօքթ. Մէլլի, հարիւրապետ Թաունզէնթ և Սթիվէոզ։ Հոլանտացի բժիշկ Վան Շէլվէն ևս վիրաւորուած է։

Անգլ. կարմիր Խաչի հիւանդապահները իսիպուած են խնամել բազմաթիւ եթովպացիներ, որոնք թունաւոր կազերու հետեւանքով ուշաթափած էին։ Միջազգային կարմիր Խաչի ներկայացուցիչ Ճիւնօ եւ ակնատես եղած է այս դէպքերուն։

ՄՕԿԱՏԻՇԻՕ 20.— Սոմալիի ճակատին վրայ օդային գործունէութիւնը կը շարունակուի անդադար։ Արեւելեան դօտիին մէջ, իտալ. օդանաւեր կը հետապնդեն բաս Նասիպոլի ուժերը, թոյլ չտալով որ կարենան համախմբուիլ անոնք։ Միւս մարզերուն մէջ եւս ուրիշ օդանաւեր ծանր կորուստներ պատճառած են եթովպիացիներուն։

*** Մոկատիշիոյի բոլոր աշխատանոցներուն մէջ մեծ և ոգեւորեալ գործունէութիւն մը կը տիրէ։ 31 հազար բանուորներ գիշեր ցերեկ կ'աշխատին։ Զօր. Կրացիանի այցելած է գրեթէ ամբողջ սահմանային գիծը։ Յիշեալին կողմէ կատարուած է բացումը ուրիշ ռազերու վրայ հանգչող հսկայ կամուրջի մը, որ կը գտնուի Գուլօ Գուրթիի և Պելէթի միջեւ։

ՀՌՈՄ 20.— Սոմալիի ճակատին վրայ երկու իտալ. օդանաւեր ռմբակոծած են Եէպիէյի և Քօպատի մէջ գտնուող ուռեստեղէնի մեծ շտեմարանները։

Լօքառնոյի դաշնագիրներուն Համաձայնագիրը 2 մասէ կը բաղկանայ

ԼՈՆՏՈՆ 20.— Լօքառնոյի համաձայնագրին Ա. մասը կը բովանդակէ 6 յօդուածներ, որոնք կը թուեն այն միջոցները զորս պէտք է ձեռք առնեն Լօքառնոյի դաշնագիրները։

1. Հանդիսաւորապէս դատապարտել միջազգային յանձնառութիւններուն միակողմանի դրժումը։

2. Լօքառնոյի դաշնագիրները պիտի հաւատան թէ ընդհ. ապայաքոյները պիտի ապահովեն օժանդակութեան արամադրութեանց գործադրութիւնը։

3. Լօքառնոյի դաշնագիրները պիտի հրաւիրեն Գերմանիան որ Լահէյի առեանին յանձնէ այն հարցը, թէ Ֆրանքֆուրվէրթ ուխտը և Լօքառնոյի դաշինքը դիրար կը հակասե՞ն կամ ոչ։ Խնդանալ թէ պիտի ընդունի՞ անոր առիթ վճիռը։

4.—Մինչ այդ, Հաենոսի մէջ գտնուող ուժերը պէտք է սահմանափակուին այն թիւին, որ հաստատուած է գերման կառավարութեան կողմէ. իսկ օդային և նաւի կազմակերպութիւնները պէտք չէ իրենց ներկայ թիւէն աւելի ըլլան։

5.- Լօքառնոյի երաշխաւոր պետութեանց զինուորներէն բաղկացած միջազգ. ուժեր պիտի գրաւեն 20 թիլ. խորութեամբ գօտի մը Ֆրանք եւ գերման եւ պելժիւզերման սահմանագլուխներուն արեւել. կողմը։

Գերմանիա պիտի մասնակցի այն բանակցութեանց, որոնք հիմնուած են Հիթլէրի առաջարկներուն վրայ, բայց արեւելեան ոչ յարձակողն ուխտի եւ իր Ազգաժողովի վերադարձի բանակցութիւններէն, որոնց նպատակը պիտի ըլլայ վերաքննել Հաենոսի կացութիւնը եւ փոխադարձ օժանդակութեան նոր ուխտ մը կնքել Անգլիոյ, Ֆրանսայի, Իտալիոյ եւ Պելճիքայի միջեւ, Լօքարնոյի դաշինքին տեղ։

Համաձայնագրին Բ. մասը կը պարունակէ երկու յօդուածներ որոնք կը թուին Ազգաժողովին ըլլալիք յայտարարութիւնները։

1.—Հրաւիրել միջազգ. Խորհրդաժողով մը, որուն յայտագիրը պիտի ըլլայ հաւաքական ապահովութիւնը կազմակերպել, սպառազինութիւնները սահմանափակել, Հիթլէրի առաջարկները ուսումնասիրել, Գերմանիոյ Ազգաժողով վերադարձը նկատի առնել։

2.— Որոշեալ յարմար միջոցներ ապահովելու համար 11րդ յօդուածին և 935 Ապրիլ 17ին քուէարկուած որոշմանց քուէարկութիւնը, ի մասին դաշնագրերու միակողմանի կերպով հաւանական դրժումին։

ԻՆՉ ԿԸ ԽՈՐՀԻՆ ԱՅԼԱԳՈՅՆ ՑԵՂԵՐԸ

ՍՊԻՏԱԿԱՄՈՐԹԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՋԵՐՄԱԿՆԵՐԸ ԱՆԴԵՆԱԿԱՆԷՆ ԱԶԽԱՐՀ ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՂ ՈՒՐՈՒԱԿԱՆՆԵՐ ԵՆ...

Ա.

«ՏԱԿԷՆՍ ՆԻՔԹԷՐ»

Ուրիշ վայրերու մէջ, ուր էնիկները նուազ հաճոյակատար են, սպիտակամորթերու երեւումը կը նկատեն ծանրակշիռ դժբախտութեանց չարագուշակ նշան մը, ինչպէս, օրինակ, սով, համաճարակ եւն., որոնց առաջքը չպիտի կրնար առնել ոչ մէկ բախտախնայ, նկատելով որ նոյն ինքն սպիտակամորթերը անզուգական կախարդներ են արդէն։

Պատճառները կամ ուրիշ պարագաներ յաճախ այնպէս բերած են, որ սպիտակամորթերու երեւումը զուգադիպի ո և է աղէտի մը, այն տպաւորութիւնը թողով բնիկներուն վրայ թէ կապակցութիւն մը կայ անոնց միջեւ։ Հաղուագիւտ են այն վայրի ցեղերը, որոնք իսկապէս երախտագէտ զգացումներ անուշցանեն իրենց արրաին խորը, քաղաքակրթիչ սպիտակամորթերու հանդէպ։ Ընդհակառակը, անոնք մեզ ճերմակներս կը նկատեն խաւարարներ և քանդիչներ իրենց պարզուկ և գիւրատար կեանքին։

Միւս կողմէ, անոնք ճերմակներուն կը վերագրեն հրաշագործ կարողութիւններ ու յատկութիւններ, զորս աւա՜զ, չատ հեռու են անոնք ունենալէ։ Սպիտակամորթ բժիշկ մը, ծանրակշիռ հի անդուրեան մը պարագային. իրենց ցեղակիցներէն մէկուն կեանքը փրկած ըլլայով, զայն աւելի զօրաւոր կը նկատեն քան մահը.

Արդարեւ խիստ վճանգաւոր պահ, որովհետեւ, եթէ ուրիշ անգամ պատահի որ նուազ բախտաւոր ըլլայ ան իր հիւանդը դարմանելու գործին մէջ, զայն կ'ամբաստանեն գիտակցաբար մահ պատճառած ըլլալուն համար...։

Նմանօրինակ պատճառներու համար է որ միսիոնարները կը մերժեն գոնացում ալ մեռնողներու փափաքին, խնդրելու երկինքէն որ անձրեւ տեղայ իրենց երաշտ հողերուն։ Որովհետեւ կրնայ երկու բան պատահիլ.— կամ ան է որ հրաշքը չի կատարուիր և անձրեւ չի տեղար և իրրեւ Աստուծոյ մարդ իրենց վարկը կտրելով, և կամ հրաշքը տեղի կ'ունենայ... և այն ատեն, ամբողջ ցեղախումբը կը սպասէ Միսիոնարէն որ իրենց փափաքած մէկոցին անձրեւ տեղացնէ, կամ արեւ բանայ։

Այս նախնական մարդիկը ամէնէն աւելի հետաքրքրութիւն և յարգանք ցոյց կուտան, սպիտակամորթերու գործածած զէնքերուն հանդէպ։ Կը նշմարեն փոքր բոց ը միայն որ կարճ փողի մը ծայրէն դուրս կ'ելլէ, յետոյ թեթեւ մուխ մը և պայթիւն մը, որուն հետեւանքով շատ հեռուն գտնուող մէկը կը սպաննուի։ Այս երեւոյթը անմբռնելի թուացած է իրենց համար։ Անոնք նոյն իսկ անհաւատալի կը գտնեն այդ կարգի զէնքերու չինութիւնը։

Միւս կողմէ, անոնք խոր հիացումով լեցուած են մեր գրենական պիտոյքներուն հանդէպ կազմար, գրիչ, մատիտ, ինքնահոս են։ Իսկ մասնաւորաբար մեծ է խորհրդաւոր յատկութիւններ կը վերագրեն անոնք մեր գիրքերուն։ Բազմաթիւ ցեղախումբեր հատատապէս համոզուած են թէ գիրքերը կը բովանդակեն ապագայի բոլոր գաղտնիքները։ Ուրիշներ անոնց կը վերագրեն բուժիչ յատկութիւններ և տակաւին կը հաւատան թէ գիրքերը մասնաւոր կապ մը կը հաստատեն երկինքին և երկրին, մարդոց և ստուածներու միջեւ։

ՊԱՂԱՒԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԲՆԻԿՆԵՐԸ

Երբ սեւամորթերը լսեն բարձրաձայն ընթերցում մը, ըստ ասոնց կարծիքին, ընթերցողը չէ որ կը կարդայ, այլ նոյն ինքն գիրքն է որ ինքն խօսիր։ Այնպէս որ այս նախնական մարդոց լեզուին և մտքին մէջ իրարու հետ կը շփոթուին հեռաւեալ երկու կէտերը՝ կարդալ սորվիլ և քրիստոնէութիւն ընդունիլ։

Անոնց տեսակէտով, ոգայ մը երբ կարդալ կը սորվի, դրժած կ'ելլայ իր նախահայերուն հաւատքը։ Բազմաթիւ ցեղախումբերու մէջ «Քրիստոնեայ է» ասացուածքը և «կարդալ գրել գիտէ» ասացուածքը նոյնն է և նոյն կերպով կ'արտասանուին։

Մեր գործածած հեռաւեալ առարկաները և գործիքները ևս անսահման հիացում կ'առթեն այդ կիսավայրենիներուն՝ հեռադիտակները, հայելիները, լուսանկարները և սինէմայի գործիքները։ Գալով սեւամորթ կիներու, ամէնէն աւելի անոնց զարմանք պատճառող պարագան այն է որ սպիտակամորթերու տղաքը արդէն ճերմակ կը ծնին, հակառակ իրենց այն եզրակացութեան թէ ճերմակները պարզապէս մեռեալ սեւամորթերու վերակենդանացումը կամ ուրուականն են։

Բազմաթիւ կիսավայրենի ցեղեր, որոնք ծովեզերը կը բնակին, այնպէս կ'եզրակացրեն թէ ճերմակները ովկիանոսին խորը կը գտնուին և դուրս կ'ելլեն հոնկէ իրենց ուզած ատեն։ Անոնց այս հաւատքը ծնունդ կ'առնէ ոնկէ որ երբ հորիզոնը գլուխն, նախ կը նշմարեն նաւու մը կայմը, յետոյ ստուգանաբար կը տեսնեն անոր կմախքը որ կը մօտենայ և կը խոշորնայ. իսկ թէ ալիքներուն տակէն դուրս ելած ըլլար։ Հետեւաբար, նաւազները և ուղեւորները ծովուն տակ ապրող մարդիկ են։

Դժուար է կարենալ ըսել թէ ինչ պիտի ըլլան ապագայ մեր յարաբերութիւնները այլագոյն մարդոց հետ, որոնց աշխարհը տեսեալ կամ նուազ չափ յեղաշրջուած է։ Ամփոփելով և հիմնաւելով ամէնէն ամէնէն վաւերական ուսումնասիրութեանց վրայ, պէտք է խոստովանինք թէ ցարդ, այդ անհաշ հոգիներուն ներշնչած ենք աւելի վախ քան թէ յարգանք, աւելի երկիւղ քան թէ սէր։

Արդ, իրականին մէջ, որքան որ ալ նախնական ըլլան, այդ մարդիկը նուազ հիացում ունին քան թէ զարմանի, միսիոնի և անհնարութեան ուժին հանդէպ։ Անոնք իրաւամբ կ'ըսեն թէ միշտ կարելի է հաւասար կամ գերազանց ուժ մը հակադրել ֆիզիքականին, իսկ ընդհակառակը, անհնարութեան ուժերը որոնք անհասելի և անքննելի են, ոչ ոքի կողմէ և ոչ մէկ կերպով կրնան յաղթահարուիլ։ Անոնք միայն կը ներշնչեն իսկական սէր և հիացում։

Հետեւաբար, սիրոյ վրայ հիմնուած հեղինակութիւն մը միշտ աւելի նախընտրելի և տեւական է քան թէ վախի և սարսափի վրայ հիմնուած սիրապետութիւն մը։

Նկատի առնելով այս հոգեբանական պարագան, ճերմակները պէտք է ձգտին ինքզինքին սիրելի դարձնել այլագոյն կիսավայրենիներուն, օգտագործելով անոնց միամիտ արամադրութիւնները և հաւատքը։ Այս կերպ ընթացք մը միայն կրնայ ազդել և աւելի մեզի մօտեցնել զանոնք, որպէս զի իբրեւ հաւասարիմ հետեւորդներ մեզի հետ ընթանան քաղաքակրթութեան համբէն։

Սպիտակները կատարելիք մեծ պարտականութիւններ ունին այս ուղղութեամբ. անոնց վրայ կը ծանրանայ դեղինը, սեւը և կարմիրը դասաւորակելու, անոնցմէ լաւագոյն արդիւնքները քաղելու գործը, առանց ոսկայն խրոչեցնող սիրապետութիւն մը հաստատելու անոնց վրայ։

Վ Ե Ր Ջ

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ԵՒ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՏԷՐԵՐԸ

ՎԷՆԻԶԷԼՈՍ

Էկէի, Ագրիական ծովու, Արպանիոյ, Եր.կօսլաւիոյ, Գուլգարիոյ և Թուրքիոյ միջեւ, Յունաստան՝ իր անցեալի բարձր քաղաքակրթութիւնով և հարուստ մշակոյթով. պատմական անցեալի մը տիրացած, այսօր գրեթէ անփառունակ՝ ծածկուած է մարդկային յիշողութիւններէ չյիշուելու ասիճան թանձր խաւարով մը։ Սակայն մենք՝ կը շարունակենք զայն մինչեւ երկինք բարձրացնել, նոյնիսկ պատրաստ ենք զայն պաշտպանել, Եւրոպական քաղաքականութեան մէջ աշքառու տեղ մը կը գրաւէ համակրական զգացումը. հանդէպ սա կամ նա երկրին։ Այս համակրական զգացումներէն տարուեցան Ուիլսոնն և Լոյտ Ճորճ, որոնց սխալները յետոյ ճանչցաւ ամբողջ քաղաքական աշխարհը։ Անոնք ներկայի Յունաստանի մէջ ուզեցին տեսնել Գէրիկլէսի Աթէնքը։ Խաչակիրներու արշաւանքէն ի վեր, Յունաստան՝ ամէն ժամանակ, Բարձրագոյն Դրան հանդէպ թշնամական դիրք բռնած է։ Սակայն Գալիքանեան միւս երկիրներէն շատ աւելի շուտ հասկցաւ այդ սխալ քաղաքականութիւնը, բարեկամական ձեռք երկարելով ներկայ հանրապետական Թուրքիոյ։

Կասկած չկայ որ այսօր Աթէնք իրր կարեւոր կէտրոն կը պահէ իր դիրքը։ սակայն այս կարեւորութիւնը ո՛չ թէ մշակոյթի այլ առեւտրական տեսակէտով։ Անուանի՝ [բոլորը այսքան։ Վերջերս մանաւանդ՝ Յունաստան շատ վճռանգաւոր բախտախնդրութեան մը երեսէն, զոր կը վարէր Վէնիզէլոս, երկիրը քաշկռտեց ահաւոր գործերու մէջ և քիչ մնաց որ ան հասնէր կործանման անդունդին եզերքը։ Այդ անձին ենթադրական կարողութիւնները մինչեւ երկինք բարձրացուցին։ Ան ժողովրդային խաւերու սպիտակամորուս կուռքն էր ժամանակ մը, ոսկայն այսօր այդ նոյն ժողովուրդը պատրաստ է իր առեւլութեան եզական զգացումները զարնել անոր ճակտին։ Վէնիզէլոս խորամանկ հերոս մըն է որ ժողովրդային զանազան հատուածները քնացնելու համար, խաբանակելու, անուշ անուշ խօսելու և զանոնք իրեն կապելու համար ամէն ինչ կ'ընէր։ Ան երբ կ'զգայ որ հոգը իր ոտքին ներքեւ սահիլ սկսած է, անմիջապէս շուտ կ'առնէ լուրջ միջավայրի մը մէջ։ Մտքերը երբ կը հանդարտին, նորէն հրապարակ կ'իջնէ օգտուելու համար ուրիշներու պարտութենէն։ Ինքզինքը պաշտպանելու մեծ հոգ կը տանի, փոխելով ժողովրդային արգար ցասումէն։ Իր գործի գլուխ գալէն առաջ կը գտնէ իրեն պէս խորհող անհատներ։ զանոնք բեմ կը բարձրացնէ տարփոզել տալու համար իր վարպետ դիւանագէտի բոլոր յատկութիւնները։ Մածկամիտ, վարպետ դիւանագէտ, վարագոյրին ետեւ, ազայական պահուրտուքի մը ոգեմփոփերը կը խաղայ և առիթը գտնելուն՝ կրկին հրապարակ փուգայ անխզճօրէն յարձակումի խնթարկելով իր քաղաքական հակառակորդները։ Իր անունին բարձրութիւնը ապահովելու համար, նոյնիսկ անմեղ ժողովուրդին արիւնը թափել տալէ չի խղճահարիր։

Եւրոպայի, մասնաւորաբար տարեւելեան Եւրոպայի մէջ, նոյն դերը կը խաղան պետական անձեր իրենց ՀԱՍԱՐԵՐ ցանկութիւնները գոհացնելու համար, և այս կը կոչուի հայրենասիրութիւն...։ Անոնք չափազանց յանդուգն և փորձ ըլլալուն, համեմատութիւնով վճռանգաւոր անհատներ են իրենց հայրենիքին համար։ Անուանի են Վէնիզէլոսի ճամբորդութիւնները, ուր որ իր համբաւին նպաստող պարագայ մը կայ ինքը հոն է, և այս գործը այսպէս կ'ընթանայ երեսուն տարիներէ ի վեր։ Ան մեծ պատերազմ առաջնորդութիւններ ըրաւ իր երկրին։ Նախ՝ Կրետացի փոքր փաստաբան մըն էր ան։ Փոքր հայրենիքը որ Թուրք դերիշխանութեան ներքեւ կը գտնուէր անոր աշխատութեան շնորհիւ անցաւ Յունաստանի։ 1910ին զինուորական վարչաձեւի մը անջոյգութեան շրջանին, Վէնիզէլոս ազատարարի հանգամանքով երեւան եկաւ։ Կառավարական ուժն ու ազդեցութիւնը ձեռք անցնելու համար առիթէն օգտուեցաւ։ Հինգ տարուան ընթացքին. կը խստանար երկիրը բարգաւաճ վիճակի մը հասցնել, սակայն մեծ պատերազմէն առաջ, անոր քաղաքական ցանկութիւններու չափը հասած էր դերագոյն աստիճանին։ Գալլոների մէջ տեղի ունեցած ժողովի մը միջոցին, Դոմ Սֆորցա, Վէնիզէլոսի անուցած նպատակները այսպէս կը բանաձեւէր. «Մի՛ մոռնաք որ, ինչպէս մարդ կրնայ անօթութենէ մեռնիլ, այնպէս ալ կրնայ հակառակորդ չունենալէն մեռնիլ»։

Բօսֆանթին թագաւոր երբ չէզոքութիւնը կը պաշտպանէր Վէնիզէլոս աշխատերու իր երկիրը քշել տիեզերական թատրոնին մէջ։ Անոր միտք վախ ուրիշ բան չէր, եթէ ոչ ներկայ կոիւը ձեռքէ փախցնելու ատիթը և յաղթանակին իր անունին բերելիք պատիւէն զրկուելու դժբաղդութիւնը։ Անոր համար պատերազմական ճակատ զրկելիք հայրենակիցներուն ոչ մէկին կեանքը արժէք ունէր։ Պատերազմի առաջին օրերուն ան՝ այսպէս կ'արտայայտուէր նախարարաց խորհուրդի մէկ հիրտին. «Անհրաժեշտ է անվիճելիօրէն պատերազմի մասնակցելու որոշումը տալ, որովհետեւ Համաձայնական բանակները երեք շաբաթէն Գերլին պիտի ըլլան։ Եթէ Եւրոպայի մէջ ապրող Յոյները հանգիստ են և չեն ուզեր որ պատերազմի մասնակցին կզգերնակ յոյները մեզի հետ են։»

Վէնիզէլոս երկիրը հատուածներու բաժնեց, և ներքին կռիւներ սանձելով ակարաց երկիրը։ 1916ին Աթէնքը թողով անցաւ Սելանիկ ուր հիմնեց Ազգային Պաշտպանութիւն անունով կառավարութիւն մը, ոմն ցանելով բոլոր սրտերու մէջ։ 1917ին տնգլիական և ֆրանսական կառավարութիւններու միջամտութեամբ և օգնութեամբ յաղթական դուրս եկաւ։ Համաձայնական կառավարութեանց բարձր զօրքերը ստիպեց որպէս զի Բօսֆանթին թագաւոր հրաժարի գահէն։ Վէնիզէլոս երկիրն իբր միահեծան տէրը, դերասանական ժէսթով մը, կրէտացիի բանակի մը գլուխն անցած մտաւ Աթէնք։

Հաշտութեան ժողովին, բնականօրէն, եկած էր իր յաղթանակի բաժինը ուզելու, ուստի միջոցին, պատերազմելու համար դէպի Ռ. քրանիա յուսնական բանակներ զրկելու առաջարկ կը ներկայացնէր, դիտնալով հանդերձ որ անոնք պիտի փճանային։ Այդ կանչ սեղանին չուրջը հաւաքուող կառավարութեանց ներկայացուցիչներուն հաճելի ըլլալու համար, ամէն ինչ ընելու պատրաստ էր։ Մէկ խօսքով գործի վրայ էր Վէնիզէլոս։ Լոյտ Ճորճը իրեն սրտակից ըրած էր, իսկ Ուիլսընի ներշնչած էր այն հաւատքը թէ՝ անձնուրաց և ուխտալ ոսմկավար մըն է։ Ան երբեք չի խօսիր յոյն ժողովուրդի քաղաքական ցանկութիւններու մասին, այլ միմիայն Ազգերու Ընկերակցութեան մը գոյութեան մասին կը ճառէ։ Փոքր Ասիոյ մէջ Թուրքերու դէմ կռուելու առաջարկի սխալը գործէ, որուն հետեւանքները մէջտեղն են...։

Սակայն Հելլէնները հեռատեսէ սկսան աչքերնին բանալ և հասկցան թէ Վէնիզէլոս դիրենք մինչեւ ո՞ւր էր հասցուցած...։ 1920ի ընտրութեանց ժամանակ զօրաւոր անյաջողութեան մը հանդիպեցաւ։ Բօսֆանթին կրկին գահ բարձրանալէ յետոյ ալ կը շարունակեր երկրին կաղութիւնը նոյնը մնալ։ Թուրքերը 1922ին ձնչեցին Հելլէնները։ Վէնիզէլոս այս ջարդութենէն դիտցաւ անմիջապէս ազատիլ, կրկին հրապարակ եկաւ և այդ պարտութեան պարագան եկաւ կապեց իր այդ գործին մէջ ունեցած գաղափարութեան։ Բօսֆանթին կրկին վտարուցաւ։ Վէնիզէլոս՝ Թուրքերու հետ դաշնագիր մը կնքեց։ Այս դաշնագիրը Յունաստանը թէ՛ բնակչութեան և թէ ազդեցութեան տեսակէտով ձգեց խեղճ գրութեան մը մէջ։

Տարիներէ ի վեր, Յունաստանի բոլոր դժբախտութիւններու միակ և գլխաւոր պատճառը եղած է հայրենասէր Վէնիզէլոս։ Փառքի և պատիւի կատաղօրէն ծարաւի Վէնիզէլոս կարճառեւ ոսմկավար մըն է. ժամանակ ժամանակ հայրենակիցներու աչքին փոշի կը փչէ, զանոնք կը խաբէ։ Երկրէն կը վտարուի։ Կրկին կառավարութեան գլուխ կուգայ և այլ եւս հոն կ'ուզէ մնալ ամէն գնով։

Վէնիզէլոս, աշխարհի վերջնապէս մեռած բարով բան օրն է որ Յունաստանի ամենամեծ բարիքը ըրած կ'ըլլայ...։

Թարգմ. Զի-Լինկ

ՎԵՐՋ ԾԵՐՈՒԹԵԱՆ

Վիեննայի «Ֆէլիչիէ Վոնհէնշրիֆթ» հանդէսը կը հրատարակէ փրոֆ. Լոժէն Շթայնախի մէկ ուսումնասիրութիւնը ծերութեան մասին կատարած փորձերուն, որուն եզրակացութիւնն այն է թէ ծերանալու գնացքը կրնայ յետադարձուիլ։

Փրոֆ. Շթայնախ, յայտնի կենսաբան մը, իր կեանքի զրաղման առարկայ ըրած է սա ուսումնասիրութիւնը թէ ի՞նչու մարդիկ կը ծերանան։

Ծերութեան դադարեցման կամ արիքը եւս դարձնելու համար ան կը գործածէ վերաշխուժութիւն բառը, այսինքն գործարաններու և հիւանդիներու վերաշխուժացում մը, որ աւելի ուղիղ է քան վերիրատարդացումը։

Փրոֆ. Շթայնախ շարք մը փորձեր կատարած է մարդերու և կենդանիներու վրայ, յատկապէս ուսումնասիրելով շրջանառութեան տիրապետի արու «հորմոն»ները, Շթայնախեան գործողութեան մը ուարատումէն եւս։

Փրոֆէսէօր կ'ըսէ թէ մանրադիտական քննութիւն մը երեւան հանած է որ հերափոդիկներու ընդլայնումով ուղեղը արեան շրջանառութիւնը բարելաւած է։ Ան կը տեղեկագրէ նաեւ որ արտի մկանները ժառանգաւոր զարկ առին և մազի աճումը ու ծանրութեան կշիռը աւելցան։

Շթայնախ կը յայտնէ թէ, իր նորագոյն փորձարկումները կը հակին գէպի երկու եզրակացութիւն — թէ ոչ միայն սեռային այլ նաեւ ամբողջ գործարանները կը վերաշխուժանան այս մէթոտով և «հորմոն»ները որոշ ասմանաներու մէջ կը վերասանին, եւ դարձնելով ծերանալու ընթացքը։

ՈՐԴԵՆՈՒԹԵԱՆ ԱՐՇԱՒԸ

Լուրը այս անգամ կուգայ ոչ թէ Միացեալ Նահանգներէն, այլ Գանատայէն, որ իր «քրոլ» չափ համբաւ չի վայելեր իրրեւ տարօրինակութիւններու երկիր։

Տասը տարի առաջ Թորանթոյի մէջ կը մեռնի ամուրի հարուստ փառատաքան մը։ որ իր կտակին մէջ 500 հազար տոլար (եօթանասուն միլիոն ֆրանք) պարգեւ կը ձգէ այն մարդ որ անոր մահէն եւեթ տարը տարուան մէջ ամէնէն մեծ թիւով զաւակ պիտի ծնի։

Այս տարի Հոկտեմբերին կը փոփուի ամրցումը և մինչեւ հիմա մրցողներուն մէջ առաջին տեղը կը գրաւէ Տիկ. Գէնի անունով կին մը, որ հիմա 38 տարեկան է, իր 16 տարեկան հասակին մէջ ամուսնացած է և ունեցած է 17 զաւակներ։ Կատարարին նշանակած 10 տարուան ընթացքին ունեցած է 10 զաւակ. որոնց միայն մէկը այս օրերուն մեռած է, բայց տարիկա Ֆաս չպիտի բերէ անոր առաջնութեան, քանի որ զաւակը ծներ, արձանագրութիւնը կատարուեր և յետոյ մեռեր է։

Յաջորդ երկու ամրցակիցներէն տասը տարուան մէջ ունեցած են ինանական զաւակ, իսկ ուրիշ մը 1926 1931 ունեցած է ութը զաւակ, բայց իր գժբախտութենէն անկէ ի վեր դադար առած է։

Ջամուսնացած կին մըն ալ որ չորս զոյգ երկուորեակ ունեցած է նոյն ժամանակամիջոցին, պիտի նկատուի մրցումին մէջ, քանի որ կատարարը ամուրի մեռած է և պայման չէ դրած թէ իր մրցանակը չտեղ մայրը ամուսնացած պէտք է ըլլայ։

Եթէ դիրենք դերազանցողներ չյայտնուին մինչեւ Հոկտեմբեր, տասը և ինանական զաւակներու տէր երեք մայրերը համաձայնած են որ մրցանակը իրենց մէջ բաժնեն հաւասարութեամբ։

ՂԱԼԱԹԻՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Կրօն. Ժողովը. ինչպէս յայտնի է, պաշտօնական զեկոյցով մը յայտարարեց թէ անհատի մը ռեփականութիւնը չէ Ղալաթիոյ Ս.Լուսաւորիչ եկեղեցին և ուղղակի կը գտնուի Ս. Գաբրիէլի իրաւասութեանը տակ, ինչպէս բոլոր եկեղեցիները։ Կրօն. Ժողովը այս տեսակ կարգադրած է որ, ասկէ Հինգշաբթի, որ յիշեալ եկեղեցիին ուխտի այցելութեան օրն է, զանազան թաղերէ քահանաներ ներկայ ըլլան յիշեալ եկեղեցին և օգնեն անոր երկու քահանաներուն։ Ահա այս կարգադրութեան համաձայն, նախորդ օր եօթը քահանաներ ներկայ էին Արեւագալի երգեցողութեանց, որուն կը նախագահէր քարոզիչ Արսլանեան արքեպիսկոպոս։

Այս տեսակ մամ կը ծախուէր ձեռքի վրայ և մօտակայ խանութներու մէջ, Եռամ մը ուխտաւորներ միասին բերեր էին մոմերը, իրենց թաղի եկեղեցիէն հայթայթելով զանոնք։

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԻ ՅՕԱՄԵԱԿԸ

Բարեգործականի կեդրոնը որոշած է միութեան կազմութեան 30ամեակը տօնել յառաջիկայ Ապրիլ 15ին, նկատի ունենալով որ միութիւնը հիմնուած է 15 Ապրիլ 1906ին։

Այս առթիւ հանդանակութիւններէ և նուէրներէ գոյացած հիմնադրամին կէսը պիտի յատկացուի ներգաղթի և Նուպարաշէնի, իսկ մնացեալ կէսն ալ գաղութական դպրոցներու և կարօտեալներու։

4 ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐ ԿԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԻՆ

ԲԱՑԻ ԱՆՊԱՐՏ Կ'ԱՐՁԱԿՈՒԻՆ

Նախորդ օր. ոսմիական զինուորներ կը ձերբակալեն երեք հայ երիտասարդներ և հայուհի մը։ Գաբրքէօյի շրջակայ արգիլեալ գոտին մտած ըլլալուն համար։

Ձիշեալները նաւակով մը մտ ցած էին արգիլեալ գոտին, երբ ոսմիական զինուորները կը բռնեն զիրենք և ընդհ. դատախազութեան կը յանձնեն։

Ընդհ. դատախազը ձերբակալեալները կը զրկէ Սուլթան Ահմէտի հաշտարար—պատժ. ատեանին, որ անմիջապէս կը դատէ զանոնք։ Ամբաստաղեալներէն Պ. Վահրամ կը բացատրէ թէ չորսը միասին Եսիդուլէի Հայոց հիւանդանոցը իրենց մէկ ազգականին այցելութեան գացեր էին և անկէ նաւակով մը պատոյտի ելած էին, ատանց գիտնալու թէ արգիլեալ գոտի մտած կը գտնուէին։

Իրենց մօտ գտնուած լուսանկարի գործիքը միասին ատեր էին պարզապէս իրենց հիւանդը լուսանկարելու համար, իսկ ոչ մէկ լուսանկար քաշած էին արգիլեալ գոտիին մէջ. ինչ որ հաստատած են նաեւ ոսմիական զինուորները։

Դատարանը, ստուգելէ յետոյ Պ. Վահրամի յայտարարութեան ճշդութիւնը, անպարտութեան վճիռ տուաւ, և այսպէս ազատ արձակուեցան չորս երիտասարդները։

*** Վարչութիւնը, իր վերջին նիստին, որոշած է մատակարարմարմիններէն գանձել այն 250 ոսկիի ծախսը որ եղաւ վերջերս գրքի կալուածներու ապէշանմէջներու պատրաստութեան տարին։ Այս գրամին մէկ մասը պիտի վճարուի այն պաշտօնատէրերէն որ հակեց այս գործին։

ԶԵՒԱՔԻՒՐԻ ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՐԱՒԱՏ ՄԱՆՈՒԿԸ

Աշխարհի ամէնէն հարուստ մանուկը ծնած է Լոնտոնի մէջ. անիկա տղան է կոմսուհի Հոմսլիի Ռէվէնթլոյի, նախկին կոմսուհի Մարիվանի, ծնեալ Հիւբէն. ժանդարդ քանի մը տասնեակ միլիոն սթերլինի եւ Վուլվորթի վաճառատուներուն։

Նորածինը արդէն ունի իր անձնական բժիշկները, աստիճանները և անձնական ծառաները։ Անոնք ամբողջ կը յարուցուի մը, որովհետեւ տղուն հայրը նրմարքացի է, որ գանիական պատակ է, բայց ծնած ըլլալով Մեծն Բրիտանիոյ մէջ, ըստ անգլիական օրէնքի՝ անգլիացի է։ Բայց տղուն մեծ հայրն ու մեծ մայրը կ'ուզեն որ ան ըլլայ ամերիկ. քաղաքացի։

ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ի՞ՆՉ ՆՈՒԷՐՆԵՐ Կ'ԸԼԼԱՆ ԱՆԿԵԼԱՆՈՑԻՆ

«Մօն Փօթաս իր ուղե՛ւ հաւատա, ուզես մի հաւատար քրոնիկի բաժնին մէջ կը գրէ.—

Անկելանոցը (Տարբլաճիզէն) ո՛չ միայն քաղաքին, այլ Թուրքիոյ միակ գթութեան տունն է, զոր կը վարէ Քաղաքապետութիւնը։ Անկելանոցի հասոյթներու բաժնին մէջ նուէրներու գլուխը մը ալ կայ։ Նկատի ունենալով այս գլուխը, մարդ կը տարուի խորհիլ թէ, ամէն անոնք որ ամիսով դրամ կը վճարեն իրենց հանոյքին համար, այս բարեգործական հաստատութեան ալ բաժին մը կը հանեն։ Մինչդեռ ամբողջ տարուան ընթացքին այս գթութեան կատարուած նուիրատուութիւնը կը բաղկանայ բարեսիրտ Իսլամիմը Գուրպան Պայրամիններէն 4 մատաղցու ոչխարէն և նոյնպէս բարեսիրաբարիատոնեայիմը զրկած 4 5 չեօրէք և հաւկիթէն։

ԽԱԽԱՄԱՊԵՏԻ ՄԸ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Խախամապետարանի ժողովը վաղը, կիրակի, ընդհ. նիստ մը դումարելով, պիտի հշդէ թէ ինչ թանգարի թափուր մնացած խախամապետի պաշտօնին նորի մը ընտրութեան պէտք կա՞յ թէ ոչ։

ՉԱՐԹԱՓՈՎ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԸ

Նախորդ գիշեր, Շահզատէպէյի մէջ, ոստիկանները կը փնտռէին կնոջ մը քալուածքէն, որ սինէմայէն դուրս ելլող ժողովուրդին մէջէն դէպի Պայազիտ կը յառաջանար։ Երբոր քայլերով ընթացող այս կինը քանի թափուր դեռը կ'անցնի և հոն այր մարդու մը նման կը միզեցայ երեւոյթը դրուած ըլլալով զինքը հետապնդողներուն ուշադրութիւնը ոչ միայն դարձնելու, այլ բացարձակ մը կը հանեն։ Ոստիկանները երբ կը մօտենան իրեն, այս վերջինը կը սկսի փախչիլ՝ բայց փէշ յեռոյ կը ձերբակալուի։

Հոս հետաքրքիրը կը յայտարարէ գլխաւոր 18 տարեկան Ապուլլան.

— Փոփաք մը ղրկելու ոչարշաֆով պատելու։ Տունը հագուելէ յետոյ մինչեւ Շեհզատէպէյը գալի և սինէմա մտայ։ Նպատակս զբօսնուլ էր։

Ոստիկանութիւնը ազատ չէ արձակած Ապուլլահը և քննութիւն կը կատարէ իր մասին։

ԻՏԱԼԵՒԱԼՊԱՆ ՆՈՐ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ ՍՏԱՐԱԳՐՈՒԵՑԱՒ

Թիրանօ, 20.— Երէկ, Իտալիոյ եւ Ալպանիոյ միջեւ եղմտական ու տնտեսական նոր համաձայնագիր մը ստորագրուեցաւ։

Ահէ դա կնքուեցաւ նաեւ ազատական առեւտրական պայմանագրութիւն մը եւ յանձնուեցաւ կնոջ փրօթոքոլ մը, ներկայ ատենաւոր, դաշնագրին կցուելու համար։

Իսկ երկրաբուղիներու վարչութեան հետ կնքուեցաւ պայմանագրութիւն մը որ կը նախատեսէ մեծաշնորհը քարիւղ արտադրող նոր հողամասի մը։

*** Ուենդպէանի կամուրջի վերջին փոքրիկէն կրած ՀԱՆՆԵՐԸ դարմանելու համար, 15 հազար ոսկի յատկացում մը խնդրուած է դրքին գործավարութենէն։ Երբ կամուրջի այս դումարը, անմիջապէս ձեռնարկուի։ Սէվէվիա շրջանաւի Դարաքէշի կամուրջին բախելուն հետեւանքով առաջ եկած ՀԱՍԻՆ համար, համաձայնութիւն գոյացած է քաղաքապետութեան և շրջի վճարում ճշդուելով։

*** Օձանուկի խնդրանք ներկայացուցէ Գերմանիայէն ասեւ կան ու տնտեսական նոր համաձայնագիր մը ստորագրուեցաւ։

Ահէ դա կնքուեցաւ նաեւ ազատական առեւտրական պայմանագրութիւն մը եւ յանձնուեցաւ կնոջ փրօթոքոլ մը, ներկայ ատենաւոր, դաշնագրին կցուելու համար։

Իսկ երկրաբուղիներու վարչութեան հետ կնքուեցաւ պայմանագրութիւն մը որ կը նախատեսէ մեծաշնորհը քարիւղ արտադրող նոր հողամասի մը։

*** Ընդհանրապէս կամուրջի վերջին փոքրիկէն կրած ՀԱՆՆԵՐԸ դարմանելու համար, 15 հազար ոսկի յատկացում մը խնդրուած է դրքին գործավարութենէն։ Երբ կամուրջի այս դումարը, անմիջապէս ձեռնարկուի։ Սէվէվիա շրջանաւի Դարաքէշի կամուրջին բախելուն հետեւանքով առաջ եկած ՀԱՍԻՆ համար, համաձայնութիւն գոյացած է քաղաքապետութեան և շրջի վճարում ճշդուելով։

*** Օձանուկի խնդրանք ներկայացուցէ Գերմանիայէն ասեւ կան ու տնտեսական նոր համաձայնագիր մը ստորագրուեցաւ։

Ահէ դա կնքուեցաւ նաեւ ազատական առեւտրական պայմանագրութիւն մը եւ յանձնուեցաւ կնոջ փրօթոքոլ մը, ներկայ ատենաւոր, դաշնագրին կցուելու համար։

Իսկ երկրաբուղիներու վարչութեան հետ կնքուեցաւ պայմանագրութիւն մը որ կը նախատեսէ մեծաշնորհը քարիւղ արտադրող նոր հողամասի մը։

ԷՏԻՐՆԷ ՋՈՒՐԵՐՈՒ ՏԱԿ ԹՈՒՆՁԱՅ ԳԵՏԸ ՑՈՐԴԱԾ

Էտիրնէէն կ'իմացնեն թէ, քանի մը օրէ ի վեր Պալքանները, Էտիրնէ և շրջակայքը տեղացող հեղեղումներու հետեւանքով, Թունճա գետին ջուրերը բարձրացած և իր եզերքի հողամասերը ամբողջ ողողած են։ Նոյնպէս ջուրերու տակ մնացած են քաղաքին գետեզրի թաղերը։ Ողողումը սկսած է նախորդ գիշեր ժամը 23 ն և գետեզրի թաղերու բնակիչները ժամանակին զգալով սպառնացող վտանգը, ոստիկանութեան ժանդակութեամբ հեռացած են իրենց տուներէն, պարպելով զանոնք։ Լքուած թաղերը ամբողջովին ջուրերու տակ մնացած են։

Գետին յորդումը հեղեղեալ կ'աւելնայ։ Կուտակալը, ոստիկանատան տնօրէն և ոստիկանները ուժէն կոմ փութալով, տիղոցներ ձեռք կ'առնեն ողողումի ՀԱՍԻՆԵՐԸ նուազեցնելու համար։

Ջուրերու տակ մնացած է նաեւ Էտիրնէ—Դարաազաճ ճամբան և այս պատճառաւ երթեւեկը դադրած է։ Մեծ է ողողումին պատճառած նիւթական ՀԱՍԻՆ։ Անձրեւը թեթեւցած է։ Ջերմութեան ստիճանը 3—5 է։

ՈՐՈ՞Ի ՋԱՒԱԿՆ ԷՐ ՆԵՐՄԻՆ

Նախորդ օր հետաքրքրական դատ մը տեղի ունեցաւ Սուլթան Ահմէտի հաշտարար—պատժական տեսանին առջեւ։ Դատախազն է Ֆաթմա անուն կին մը, իսկ մեղադրեալը մահալլէպիճի Մէհմէտ Ալի։ Առաջինը վերջինի մօտ գրանուած 5 տարեկան Ներմին անուն աղջնակը կը պահանջէ. ըսելով թէ ինքն է անոր մայրը։ Ֆաթմա հետեւեալ կերպով կը բացատրէ իր պնդումը.

— Այս փոքրիկը իմն է. Մէհմէտ Ալի ոչ իմ ամուսինս է և ոչ ալ Ներմինի հայրը։ Կը պահանջեմ որ այս մարդուն բռնութեամբ զաւակս իր քով պահելուն համար պատիժ տրուի, իսկ ինծի վերադարձուի զաւակս։

Ատոր ի պատասխան Մ հմէտ Ալի ըսած է.

— Այս փոքրիկը իմն է. ես անոր հայրն եմ։ Ֆաթմա ո՛չ իմ կինս է, ոչ ալ փոքրիկին մայրը։ Թէպէտեւ Ներմին առեն մը անոր քով գտնուեցաւ, բայց ո՛չ թէ անոր մայրը ըլլալուն, այլ ես ձգեցի իր մօտ, խնամելու համար։

Այս յայտարարութենէն վրայ, դատաւորը վկաները լսած է։ Ի վերջոյ Ֆաթմայի փոխանորդը յայտնած է որ միայն արեան քննութեամբ կարելի կ'ըլլայ հասկընալ թէ որո՞ւ զաւակն է Ներմինը։ Մէհմէտ Ալիի փոխանորդը մերժած է այս պահանջը, ըսելով թէ արեան քննութիւնը վճռապէս չի կրնար ճշդել թէ որու կը պատկանի Ներմին։

Բայց և այնպէս դատարանը որոշած է որ քննութեան ենթարկուին Ֆաթմայի, Մէհմէտ Ալիի և Ներմինի արիւնները։

20ՏԱՐԵԿԱՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՄԸ ԻՐ ՀՕՐՄԷՆ ԴՈՂՑԱԾ ԴՐԱՄՈՎ ՑԱՐԿԱՐԱՓԷՆ ՄԸ ԿԸ ՎԱՐՁԷ

Նէյֆի անուն 20 տարեկան երիտասարդ մը, մօտ շաբաթ մը առաջ կ'անյայտանայ, հօրը տրկդին մէջ գտնուած 1200 ոսկին ալ հետը առնելով։ Իր ծնողքը մտահոգուած անոր այս ընթացքէն, դեպքը լուր կուտան ոստիկանութեան որ փնտռտուքի կը ձեռնարկէ։

Նախորդ օր ոստիկանութիւնը կը յաջողի գտնել Սէյֆին, Գէյոզլուի մէջ վարձած և շքեղօրէն կահաւորած իր ափարթմանին մէջ։

Կ'երեւի Սէյֆի դժգոհ էր իրենց տունէն կահաւորումէն և ուզած էր իր նուրբ ճաշակով կահաւորուած տեղ մը բնակիլ։ Բայց իրենց աջակցութեան այս ընտրութիւնը գնահատելու համար կ'երեւի, իր ծնողքն ալ կը փոխադրուին հոս, հեռանալով իրենց տունէն։

դրուած են Իսթանպուլի մէջ։ Իսկ 936 տարրոյ տիկնէրն մինչեւ այսօր 186 դիրք ստորագրուած է։

ԻՍՄԷԹ ԻՆԷՕՆԻԻ ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅՏՆԵՑ Վէնիզէլոսի մահուան առթիւ

ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼԻՆ ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՏՈՒՆԸ ԵՏ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

Աթէնք, 19.— Զօր. Իսմէթ Ինէօնիւ յանուն Թուրք կառավարութեան իր խոր ցաւակցութիւնները յայտնեց հեռագրաւ, հելլէն կառավարութեան, Վէնիզէլոսի մահուան առթիւ։

Հրամանագիր մը կը հաղորդէ որ Վէնիզէլոսի ազգային յուղարկաւորութիւն պիտի կատարուի, հայրենիքին մատուցած ծառայութիւններուն համար։

Փարիզ մեկնած են 15 կրէտէցիներ իրենց ազգային տարազով։ Անոնք մինչեւ Կրետէ պիտի փոխադրեն հանգուցեալին դ.գաղը։ Ազատական կուսակցութիւնը որոշած է որ իր անդամները 40 օր սուգ պահեն եւ սեւ փողկապ դնեն, եւ ի յարգանս Վէնիզէլոսի յիշատակին։

Ծովային նախարարութիւնը որոշած է որ ծովակալ Սաքէլարիոսու անձամբ հրամայէ այն թորփիլահալածին, որ Գրինտիզի պիտի երթայ Փիրէ փոխադրելու համար Վէնիզէլոսի դագաղը։

Ընդհ. ապահովութեան տնօրէնը հաշուած ըլլալով որ մօտ 200 հազար հոգի պիտի ուզեն հանգուցեալ վարչապետին դագաղին առջեւ խոնարհիլ, պահանջած է որ 48 ժամուան միջոցը երկարաձգուի կարգ կանոնը պահպանելու համար։

*** Վէնիզէլոսի դագաղին Յունաստան փոխադրութենէն առաջ, զինուորական պատիւներ պիտի ընծայուին անոր, որովհետեւ 81 պատուիներէ շքանշաններ ստացած է ան։

*** Որոշուած է նոյնպէս Վէնիզէլոսի այրին վերադարձնել Աթէնքի մէջ գտնուած անոր ապարանքը։

Տիկին Վէնիզէլոս Աթէնք պիտի գայ։

Աւստրիոյ եւ Հունգարիոյ վարչապետները ԵՐԷԿ ՀՌՈՄ ԺԱՄԱՆԵՑԻՆ

Աւստրիոյ վարչապետը Շուշնիկ եւ հունգար վարչապետ Կէօմպէօշ, ընկերակցութեամբ իրենց արտաքին նախարարներուն երէկ Հռոմ ժամանեցին։ Անոնք 934 Մարտ 17ին Հռոմի մէջ ստորագրուած փրոթոքոլին համաձայն, բանակցութիւններ պիտի կատարեն իտալ. պետական մարդոց հետ, Դանուբի եւ կեդրոնական Եւրոպայի հարցերուն շուրջ։

Աւստրիոյ եւ Հունգարիոյ աւագանին պիտի ընդունուին Պապին կողմէ։

Երկաթուղային ծանր աղէտ Եգիպտոսի մէջ

Լոնտոն, 20.— Գահիրէէն կը հաղորդուի թէ Կիզայի գաւառին Նիլոս գիւղին մէջ, բեռնատար կառատարի մը եւ 45 գործաւոր փոխադրող քամիոն մը իրարու ընդհանրելով 11 գործաւորներ մեռած եւ հոգի ալ ծանրապէս վիրաւորուած են։

Ողողումները կը շարունակեն աւերգործել Մ. Նահանգաց մէջ

156 ՄԵՌԵԱԼ ԵՒ 50 ՄԻԼԻՈՆ ՏՈԼԱՐ ՎՆԱՍ

Նիւ-Եօրք, 19.— Փէնսիլվանիոյ մէջ 56 հոգի խեղդուեցան ողողումներուն հետեւանքով։ Վնասը միմիայն Փիցպուրկի մէջ 25 միլիոն տոլար կը հաշուի։

Ողողումներուն հետեւանքով Արեւելեան նահանգներուն մէջ մեռելոներուն թիւը այժմ 100ի կը բարձրանայ։

Լոնտոն, Նիւ Եօրքէն կը հաղորդուի թէ, ողողումներուն պատճառած ՀԱՍԻՆ 50 միլիոն տոլար կը նկատուի։ 200 հազար հոգի անպատսպար մնացած են։ 140 մեռեալ կայ։

Ուիլեինկթըն, 20 Ողողումները կը շարունակուին։ Ցարդ 156 դիակներ գտնուած են։ Ջուրերը կը շարունակեն բարձրանալ։ Ազգաբնակիչներ ձեռք առնուած են արգիլելու համար թալանը և համաճարակը։

Փիցպուրկի և Վանսէրցիֆիթի մթերանոցները պաշտպանուած են զինուոր. պահակներու կողմէ, որոնք կարգ մը վայրերու մէջ ստիպուած են բռունցքի հարուածներով հեռացնել անօթի ամբոխը։ Վանսէրցիֆիթի քաղաքապետը հաղորդած է որ այլեւս հակակիրճ կարելի չէ ի գործ դնել քաղաքին մէջ։

Մակոյկներու մէջ նստած աւազակներ կողոպտած են ողողուած տուները։ Սփրինկֆիլթի պահակներուն հրաման տրուած է կրակել գողերուն վրայ, եթէ պէտք տեսնուի։

ԱԶԳ ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս չնորհակալ եմ կը ծանուցանէ հետեւեալ նուիրատուութիւնները.—

Տիար Հայկազուն Վարդանեանէ՝ 16 թթւնի և Վահէ Մելքոնեանէ 5 թ ենի՝ ձեռամբ Տիար Գազարիկ Նեվրուզի, Բարսեղ Գալանեանէ ի Գաբրգիւղ մէկ ոսկի ոսկեայ, Գէորգ Նարջիանեանէ և Սերոբ Քէչոեանէ 1 ական ոսկի մատաղցու, Սամաթիոյ Օժանդակէն 12 կանգուն խաս, Տիարք Կարապետ Թովմասեանէ և Սթաւրոս Քոչոյ Վէլիմիլէ 12 տունկ թզենի, Գաբրգիւղի Օժանդակէն 5 բիւք, Աղնիւ Վերժին Աշճեանէ 2 ոսկի, Օժանդակ Օրթագիւղի՝ իր ձեռքով բաժնեց երկսեռ թոքախտաւորներուն 10 քիլօ նարինջով անուշ, 8 քիլօ ճերմակ պանիր, 7 քիլօ իրմիկ հէլվասը (Տիկին Սիմա Գաղասարեանէ) Թագանութիւն Գաբրգիւղի 9 ոսկի։

ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ԲԵՄ.— Կէսարիկ Փաշայի Հայ Աւետ. եկեղեցիին կիրակնօրեայ պաշտամունքը կը սկսի ժամը 10,30ին։ Վազը պիտի քարոզէ Վեր. Կ. Ա Տէր Յովհաննէսեան։ Քարոզին նիւթն «Անիրաւ Դատաւորը»։

ՍԱՐԱՅ սինէման կը ներկայացնէ

Փոքրիկ արուեստաշէտ ՇԸՐԼԻԹ ԹԷՊԼԻ ամէնէն յաջողած

ՓՈՔՐԻԿ ԳՆԴԱՊԵՏԸ

խօսուն գեղեցիկ ֆիլմը

Երկու ժամ անընդհատ զուարթութիւն և գարնանային ժպիտ Փոքրիկներու համար զեղչուած գիներ

Մասնաւոր թիկնաթոռ 25, Ա. Պալքոն 20 ղրուշ

ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ԶԱՐՇԸ ԳԱՓՈՒ

20 Մարտ Ուրբաթէն սկսեալ մինչեւ մէկ շաբաթ

երկու ֆիլմ մէկէն որոնց համար ՄԻԼԻՈՆՆԵՐ ԾԱԽՍՈՒԱԾ Է

Գեղեցիկներու մեծ տողանցքը սինէմայի 20 մեծ աստղերու և 360 գեղեցիկ պարուհիներու մասնակցութեամբ, որոնց մէջ պիտի տեսնան. Թիզի Ռէլլեր, Ճէյմս Դոնէյ և Ֆէյ Ֆրէյի նման հրաշալիքներ, հարուստ ճոխ և հիանալի տեսարան և հրեշտակային պարեր։

Մոմիաներու Միւզէն Գլուխ գործոց արամ չատ յուզէր

ՄՕՏ ՕՐԷՆ ՊԷՊՈ ԵՒ ՎԷՆԵՏԻԿԻ ԵՐԳԸ ՄՕՏ ՕՐԷՆ

ՕԹԷԼ Մ. ԹՕՔԱԹԼԵԱՆ

ՊԷՅՕՂԼՈՒ

Հաճելի անցնելու համար ձեր իրիկունը, գացէք

ԹՕՔԱԹԼԵԱՆ ՊԱՌ - ՃԱՇԱՐԱՆԸ

ուր քաղաքին ընտրանին ժամադիր կ'ըլլայ ճաշելու և պարանոցիկ հաւաքոյթներու համար, որոնք ամէն իրիկուն տեղի կ'ունենան Տիկ. Փուրիցի ղեկավարութեամբ

Ամէն շաբաթ ՏԻՆԶ—ՏԱՆՍԱՆ՝ քօթիլեօնով

ԶԵՂՉՈՒԱԾ ԳԻՆԵՐ

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ Քաղաքապետ. թատրոն

ՅԱՌԱՋԱԿԱՆ ԽԱՂԱՑԱՆՔ

Մարտ 17 Երեքշաբթի ժամը 20ին ՖԱՈՒՍԹ
» 18 Չորեքշաբթի » 14ին մանկական թատրոն
» 18 » » 20ին ՖԱՈՒՍԹ
» 19 Հինգշաբթի » » »
» 20 Ուրբաթ » » »
» 21 Շաբաթ » 14ին Մանկական թատրոն
» 21 » » 20ին Տէլի Տօլոր
» 22 Կիրակի առաւ. » 11ին ՖԱՈՒՍԹ
» 22 » » 15ին Տէլի Տօլոր
» 22 » » 20ին »

ՖՐԱՆՍ. ԹԱՏՐՈՆ

ՀԱԼԻՔ ՕՓԷՐԷԹԻ

Այս գիշեր ժամը 20.30ին

Շիրին թէյզէ

գեղեցիկ օփէրէթը

Մասնակցութեամբ Զօղօ Տալմասի եւ Գոֆինեօթիսի

ԱՃՈՒՐԴՈՎ

ՎԱՐՁՈՒ ՊԻՏԻ ՏՐՈՒԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ԴԷՄԻ ՊԱՐՏԷԶ ՋՐՕՍԱՎԱՑՐԸ

Վարձել փափաքողները պէտք է ներկայանան առաջիկայ երկուշաբթի, 23 Մարտ, ժամը 4 ին Հոգաբարձութեան Գրասենեակը, Զաքմաքճըլար, Մեծ Նոր խան, թիւ 48-51, ուր տեղի պիտի ունենայ աճուրդի գործողութիւնը։

Աճուրդի մասնակցիլ փափաքողները պարտաւոր են 50 ոսկի վճարել իրր տէպոզիտ։ 1—5

ՇՐՋԱԲԵՐՈՒԹԵՆԷ ՔԱՇՈՒԱԾ ՁԵՐ ԴՐԱՄԸ ՈՐԵՒԷ ՅՀԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԻՒՆ ՋԻ ՊԱՐԳԵՒԷՐ ՁԵՋ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ՅԱՆՁՆԵՑԷՔ ՋԱՅՆ

ԱՏԷՆ տեսակ տեղեկութիւն մեր կիրէներէն ստանալ

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V. AMSTERDAM

HOLANTSE BANK ÜNİ N.V.

KARAKOY PALAS ALALEMCI HAN

ԳՈՐԾ ԿԸ ՓՆՏՌԷ

Գործունեայ և պարկեշտ պատանի մը կ'ուզէ աշխատիլ ո եւ է հաստատութեան կամ վաճառատան մը մէջ, խիստ մատչելի պայմաններով։

Տեղեկացնել թերթիս Վարչութեան Ա. Զ. սկզբնատառով։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCIYAN

Basıldığı yer
AHTUN Matbaası

Galata, Tunel Billur sokak 10

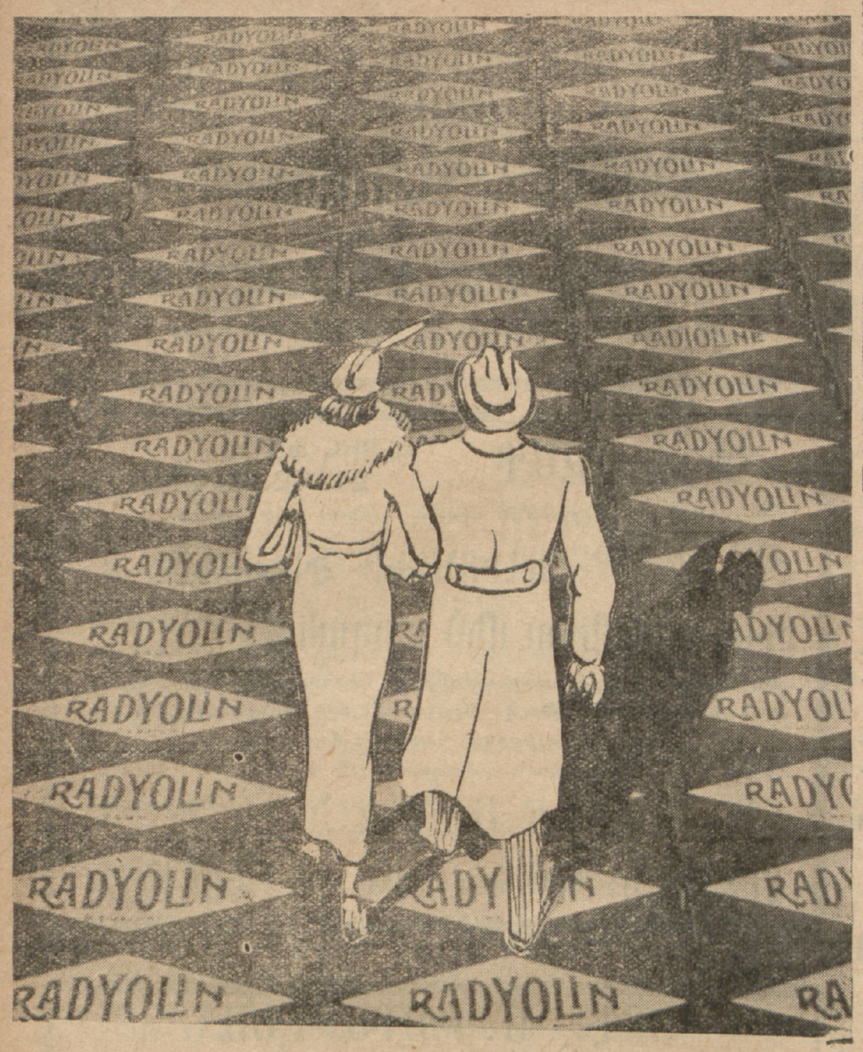

Դէպի առողջութիւն եւ գեղեցկութիւն տանող ճամբան

ՄԱՔՐՈՒՐ ԱԿՐԱՆԵՐԸ — ՃԵՐՄՈՒԿ ԱԿՌԱՆԵՐԸ — ԱՄՈՒՐ ԱԿՌԱՆԵՐԸ

ԱՆՈՆՔ ԵՆ ՄԻԱՅՆ ՈՐ ԱՌՏՈՒ ԵՒ ԻՐԻԿՈՒՆ ԿԸ ՄԱՔՐՈՒԻՆ

ՌԱՏԻՕԼԻՆ ՈՎ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆՈՑ

Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36

Մեր վաճառատունէն առեւտուր ընողները գացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անշեղ եւ անյեղլի սկզբունքն է՝

ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՔԻՉՈՎ ԳՈՀԱՆԱԼ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ-ՇԱՐՔԸ

ՓՈՒԹԱՑԷՔ

ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ

Քիւական Ընթերցարան 30 դրս.
Բարի Լոյս Ընթերց. Ա. տարի 35 դրս.
» Ընթերց. Բ. տարի 40 դրս.
» » Գ. Դ. տարի դրս.

ԴԻՄԵԼ
ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ
Ե. ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ
Անգարա Ճատէսի Ռէչիա էֆ. ի խան Թիւ 14

ԱՄԷՆ ԱՌԹԻՒ ՏՐՈՒԵԼԻՔ ԹԱՆԿԱԳԻՆ ՆՈՒԷՐ ՄԸ

Հասոյթը անձեռնխեալի հիմնադրամը պիտի կազմէ Կոմիտասի անտիպ գործերու հրատարակութեանց համար։

Կարելի է գտնել Պոլիս, Պանչէ գարու, Արզարեան խան Թիւ 1, կամ Բերա, Փասաժ տ'Էօրօփ, Ռուբէնեան երաժշտական պիտույից վաճառատունը, Դինն է 350 դրշ.։

ՍԱԿԱՐԱՆ

19 Մարտ 1936 Սրաճպալ

ՊԱ ՏԱԹՈՒՂԹԵՐ

ԵՒ ԲԱ ՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

Ռբէաի Ֆոնսիէ Եգիպ. 1903	88.—
» » » 1911	84,—
Ներքին փոխառութիւն	95,50
933թ » էրկանի	96,50
Սվազ—Էրզրում	95.—
Անատոլու պարտաթղ. Ա. Բ.	43.—
Գ.	44.—
Պոն Անատոլու	47,—
Անատօլու բաժ.	22.50
Իւնի Թիւրք Ա.	23,—
» » Բ.	21,50
» » Գ.	21.70
Թրամվէյ բաժ.	22,75
Ռէժի	2,10,—
Շիրքէթը Խայրիյէ	4.25
Իշ Պանքասը	9,50
Մէրքէզ Պանքասը	60.50
Պոմոնթի	7.75

ՉԷՔԵՐ

Լոնտոն	620.—
Բարիզ	12,06
Հռոմ	10,03,20
Պրիւքսէլ	4,73,—
Զուիցերիա	2,43,—
Հոլանտական (ֆլորին)	1,17.80
Պերլին	1,97,91
Աթէնք	84.20,—
Աւստրիական	4,18,80
Սոլոր	0,80,40
Լէվա	63,46.6
Մոսքուա	10,88,52

ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐ

Սթերլին	621,—
Լիրէթ	180,—
Ֆրանք ֆրանսական	167,—
Զուիցերիական ֆրք.	815,—
Պելճիական ֆրք.	82,—
Տրախմի	24.
Լէյ	15.—
Լէվա	24,—
Սոլոր	124,
Ռայխսմարք	84.—
Պանք Օթոման	283,—
Թրք. ոսկի	956.—

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, Զինիլի Ըրէքըմ խան Ա. յարկ Թիւ 93, 95—97։ Թէլէֆոն 44792։

Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ

Արտածման ապառաւկութիւն

Մեծաւոր մեկնում գէպի Անվերս, Ռոթէրտամ, Ամսթերտամ, Համպուրկ։

Hermes Մարտ 19ին
Hercules » 30ին

Գիտցուս վրայ մասնաւոր շրջենաւային ապառարկութիւն. Հանսնատիկ եւ Մայնի բոլոր նաւահանգիստներէ։

Ներառմամբ ապառարկութիւն Ամսթերտամէն կ'ապառուի

Hercules Մարտ 24ին

Ամսթերտամէն մասնաւոր մեկնում
Ceres Մարտ 25ին

Nippon YusenKaisha Tokyo

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի ապառարկութիւն

Ուղղակի ապառարկութիւն Սան-ֆրանսիսքո, Բոստի, Տէյրէնի, Ջինգ-Քաուի, Շանկհայի, Հանկ-Քաոնկի, Ինկաբուրի, Գալամպոյի, Մուէզի, Բորթ Սայիտի, Գեյրուքի և Գալոմ մեկնում։

Գիրլոն, Մարսիլիա Գարչելոնա, Վալենսիա, Լիսբոն և Կլասգո։

Delagoa Maru Մարտ 23ին
Lyons » Ապրիլ 20ին
Lima » Մայիս 19ին

Compagnia Italiana Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ. կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներու ապահովութիւնը կ'ստանձնէ։

Հարիւրին 70 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

ԴԻՄԵԼ ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
Կալաթա, Զինիլի Ըրէքըմ խան, Թիւ 95—97

Ընկերութիւնը որ Սիր ընկերութեան ներկայացուցիչն է, եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Պոլիս-Փարիզ և Պոլիս-Լանտան գիծերու համար։ Տոմսակներ կուտայ նաեւ իտալական օդանաւային ընկերութեան Բրինտիզի-Աթէնք-Գրինաիզի գծին համար։

ԼՈՅՏ ԹՐԻԷՍԹԻՆՈ
LLOYD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ԲԱՄԲԷՏՕՑԼԵՕ

Դշ. 25 Մարտ. ժամը 17ին գէպի Պուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Սուլինա, Կալաց. Իպրայիլ. Սուլինա, Տրապզոն. Սամսուն, Գոնսթանցա, Վառնա, Պուրկազ։

ԻԶԷՕ

Եշ. 26 Մարտ. ժամը 17ին գէպի Պուրկազ. Վառնա, Գոնսթանցա, Նովորոսիսկ, Պաթում, Տրապիզոն, Սամսուն, Վառնա, Պուրկազ։

ԲԻՐԻՆԱԼ

Եշ. 26 Մարտ. ժամը 20ին Լոյթիոյ քարափէն գէպի Փիրէ, Գրինաիզի, Վենէտիկ, Թրիէսթ։

ՊՕԼՍԷՆԱ

Շբ. 28 Մարտ. ժամը 17ին գէպի Սելանիկ, Միթիլլի, Իզմիր, Փաթրաս, Գրինաիզի, Վենէտիկ, Թրիէսթ։

ՄԷՐԱՆՕ

Բշ. 30 Մարտ. ժամը 17ին գէպի Փիրէա, Փաթրաս, Նաւարին, Մարսիլիա, Պարչելոնա, Ճենովա։

ՊՈԼՍԷՆԱ

Եշ. 12 Մարտ. ժամը 17ին գէպի Պուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Օտեսա, Պաթում, Տրապզոն, Սամսուն, Վառնա, Պուրկազ։

ԲԵՐԵՆԱԼ

Եշ. 12 Մարտ. ժամը 20ին Լոյթիոյ քարափէն գէպի Փիրէ, Գրինաիզի, Վենէտիկ, Թրիէսթ։

ԱԼՊԱՆՕ

Շբ. 14 Մարտ, ժամը 17ին գէպի Սելանիկ, Միթիլլի, Իզմիր, Փիրէ, Փաթրաս, Գրինաիզի, Նիսիկ, Թրիէսթ։

ԱՎԱՆԹԻՆՕ

Բշ., 16 Մարտ, ժամը 17ին գէպի Փիրէա, Փաթրաս, Նաւարին, Մարսիլիա, Պարչելոնա, Ճենովա։

ԲԱԼՏԷԱ

Դշ., 16 Մարտ, ժամը 17ին գէպի Պուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Սուլինա, Կալաց, Իպրայիլ։

ՖԷՆԻՍԻԱ

Եշ. 19 Մարտ. ժամը 17ին գէպի Դավալա, Սելանիկ, Փիրէա, Փաթրաս, Գրինաիզի, Վենէտիկ, Թրիէսթ։

ՃԷԼԻՕ

Եշ. 19 Մարտ. ժամը 20ին Լոյթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Գրինաիզի, Վենէտիկ, Թրիէսթ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Թրիէսթինոյի ընկ. գործակալ Թեան, Մէրքէզ Ըրէքըմ խան, Պերա, Թէլէֆոն 44877—8—9։ Գալաթա՝ Քէմէք Բերայի հիւղը Կալաթա Պերայ Թէլ 44686

Գործակալութիւնս հոլանտական շոգենաւային ընկերութիւնն է Մինչեւ և կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ։

ՌՕԼԱՆ Տ'ԱԼՊԷՌ

ՀՐԵՂԷՆ ԻՇԽԱՆԸ

Բ. ՄԱՍ

ԻՆՉՊԷՍ ԳՐՈՒԱԾ ԷՐ

«Գալով Գոնափարթի՝ թող ես չըլլամ պատճառը հայրենիքս զրկելու անոր տաղանդէն ու կարողութիւններէն ... եթէ կայ երկնային դատաստան մը՝ թող ան պատժուի, իսկ եթէ չկայ՝... թող իր խիղճը խայթէ զինքը. թող ինքն իր ձեռքով գրէ իր պարտը...»։

Յանդգնաբար, գնդապետը բոլոր այս անատարսուս խորհուրդներէն տարուած՝ ծունկի եկած էր իր կնոջ Մարկոիթի մարմնին մօտ, որ անտարակոյս ոչի՛նչ կը զգար, ոչի՛նչ կը լսէր...։

Գրպանէն հանեց տարճանակը ու տարաւ զայն Մարկոիթի ճակատին, սակայն անոր փայլին մէջ լսեց անուն մը, որ հակառակ շատ մեղմ, շատ քաղցր արտասանուած ըլլալուն՝ թնդանօթի գոռ աղմուկին նման ցնցեց իր հոգին.

— Անատէ՛՛՛...։

Զէնքը ինկաւ։

Մարկոիթ կրկնեց. «Անատէ՛... Անատէ՛»։

Մահուան պաղ քրտինքը պատած էր հիմա խեղճ Ֆուռէի ճակատը և՝ զգար թէ անդամ մը որ ձեռքը թուլացած էր, չպիտի՛ կարողանար գործադրել արդարութեան իր վճիռը։ Զինաթափ եղած էր։ Մէկ միջոց կը մնար։ խոյացաւ տարճանակին վրայ ու բռնեց զայն իր կուրծքին...։

Եւ ահա սրտին դուռը բացուելով նոնաձիգ զինուորներու հոյլ մը պաշարած էր զինքը։

Ու անոնց յառաջապահը, որ ցոյց կուտար կեղծ Ֆէլլահը, կ'ըսէր.

— Բա՛նտ առաջնորդեցէ՛ք այս աւազակը։

Եւ նոյն զինուորականը մօտենալով Մարկոիթի, կ'ըսէր.

— Բա՛ղրը, Տի՛կին, այնպէս ուզեց որ մենք անցնինք ձեր ապարանքին առջեւէն ու լսելով ձեր սենեկապանուհիներէն մէկուն օգնութեան կոչը հասանք։ Ապահով եղէք որ վտանգը այլեւս անցած է, և այս շան գլուխը վաղը ինկած պիտի ըլլայ...։

— Տեղակա՛լ... ո՛չ... ան չէ ... կակազեց Մարկոիթ, անհասկընալի դառնալով իր բառերը, ու ինկաւ կրկին նուսդումով մը։

Տան ծառաները հասնելով օգնութեան փութացին անոր։ Մինչ Ֆուռէ այլայլած, շանթահար՝ հլու մանուկի մը նման կը թողուր որ պահակ զինուորները բռնէին ու տանէին զինքը։

Երբ հեռացաւ Ֆուռէ այս ապարանքէն, երկու խոշոր արցունքի կաթիլներ սահեցան աչքերէն վար իր տառապանքին մէջ ակօսուած այտերուն վրայ։ Ո՛չ ոք նշմարեց զանոնք։

Եւ որպէս ճակատագրապաշտ Ա-բրաբ, ինքնիրեն ըսաւ.

«Այսպէ՛ս դրուած է եղեր...»։

ՎՐԷԺԽՆԴՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂԸ ԵՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՁԱՑՆԸ

Երբ Մարկոիթ ինքզինքը գտաւ, զգաց թէ սաստիկ ջերմ մը, իր ջղային դրութիւնը անատանելի կացութեան մը մէջ էր ձգած։ Իր սենեկապանուհիներէն այն նորմանուհին, որ երկար տարիներէ իվեր Գահիրէի մէջ հաստատուած բարձր ֆրանսացի ընտանիքի մը մօտ՝ ծառայութեան մէջ էր գտնուած, սուրաց անմիջապէս երթալ իմաց տալու զէպքը Զօրապետին։

Պոնափարթ որ Էֆֆի պէյի պալատը մտնելով գտած էր բազմաթիւ նամակներ՝ և անմիջապէս սկսուած էր զանոնք աչքէ անցնել, նախ իր մօտ կանչեց Պէրթիէն՝ ապայակոյտի պէտք, Պուրիէն՝ իր քարտուղարը և Պրէսուլեյը՝ իր գործակատարը։

Աննկարագրելի եղաւ իր բ-կութիւնը, երբ եկան իմաց-գէպքը, թէ՝ պատահմամբ այլ-ջոքներուն եթէ այն կողմերը կողուութեան ելած պահակներ չ-նուէին, անպայման Մարկոիթ-ռառ պիտի գտնուէր աւ-ձեռքով՝ որ չի գիտցուեցաւ-միջոցներով կարողացած էր գործել Տիկ. Ֆուռէի բնակարանը։

Անմիջապէս կեսար՝ իր-ւորդներով, այցելութեան գնա-պաշտելի հոմանուհիին։ կեանքը վտանգի մէջ էր ցոյց տ-ուած։ Բայց շնորհիւ իր շ-կիներու խնամքներուն՝ վտ-անցուցած կը թուէր։ Զկրմա-նը իջած էր և անոյշ ակ-բովը իր Տիրոջը գուրթը հրա-իր վրայ։

Պոնափարթ մօտեցաւ անոր ըսաւ.

— Այլեւս չեմ ուզեր որ այս-բնակիս, սակէ լեռայ գուն իմ-տիս մէջ պիտի մնաս։

(Շար.)